

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: K. S., narozený dne X,
bytem X,
doručovací adresou: X,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 5. 2022, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty námitky žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované č. j. X ze dne 2. 2. 2022, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, tj. podmínky získání potřebné doby pojištění ke dni vzniku invalidity, tj. ke dni 14. 10. 2021.
2. Žalobce v žalobě namítal, že nebylo ze strany žalované organizace přihlédnuto k dalším okolnostem jeho dlouhodobé registrace na Úřadu práce, a to z důvodu, že ÚP Plzeň nebyl schopen mu zprostředkovat zaměstnání. Dále je přesvědčen, že toto rozhodnutí ČSSZ je pro jeho osobu životně i ekonomicky likvidační.

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí s tím, že žalobce dne 6. 10. 2021 uplatnil žádost o přiznání invalidního důchodu. Ve věci byl dne 2. 12. 2021 vyhotoven posudek lékaře OSSZ Plzeň - město, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ustanovení § 26 zdp. Je invalidní dle § 39 odst. 1 zdp. Jde o invaliditu třetího stupně dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) zdp. Pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činí 70 %. Vznik invalidity byl stanoven dnem 14. 10. 2021. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II., odd. A, položce dle přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 70 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění. Žalobce tedy splnil první podmínku pro přiznání nároku na invalidní důchod, ovšem druhá podmínka, a to potřebná doba pojištění, naplněna nebyla. Podle ustanovení § 40 odst. 1 zdp činí potřebná doba pojištění u pojištěnce ve věku nad 28 let pět roků. Potřebná doba pojištění se zjišťuje, jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. Podle odst. 2 cit. ustanovení se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce staršího 38 let považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity.
4. Z údajů nacházejících se v dávkovém spisu a těch, které žalobce uvedl při podání žádosti, vyplývá, že tento v rozhodném období deseti let před vznikem invalidity, tj. v době od 14. 10. 2011 do 13. 10. 2021, získal pouze 2 roky a 45 dnů pojištění, a v období dvaceti let před vznikem invalidity, tj. v době od 14. 10. 2001 do 13. 10. 2021, získal pouze 4 roky a 207 dnů pojištění. Pro posouzení podmínky potřebné doby pojištění žalobce pro získání nároku na důchod bylo přihlédnuto i k době vedení v evidenci úřadu práce po 31. 12. 1995 jako uchazeče o zaměstnání s tím, že dobu, po kterou náležela podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci lze hodnotit v rozsahu nejvýše 3 let, a tato doba 3 let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod. Doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do podmínky potřebné doby pojištění započítává v rozsahu nejvýše 1 roku. S ohledem na citované ustanovení byla žalobci doba, kdy byl veden v evidenci úřadu práce po 31. 12. 1995 jako uchazeč o zaměstnání a nepobíral podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, hodnocena pouze v rozsahu jednoho roku. Žalobce v žádném z období rozhodných pro přiznání invalidního důchodu nezískal potřebnou dobu pojištění, a tak mu nárok na uvedenou dávku důchodového pojištění, s ohledem na příslušná kogentní ustanovení zákona o důchodovém pojištění, nevznikl. Žalovaná v rámci řízení o námitkách provedla nové posouzení jeho zdravotního stavu. Pracovištěm ČSSZ Plzeň, odd. LPS, byl dne 28. 4. 2022 vypracován posudek o invaliditě žalobce, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ustanovení § 26 zdp, je invalidní podle ustanovení § 39 odst. 1 zdp. Jde o invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) cit. zákona, z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla o 70 %, vznik invalidity byl stanoven dnem 22. 1. 2020. Avšak ani s nově stanoveným datem vzniku invalidity nesplnil žalobce podmínku získání potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod. V rozhodném období deseti let před vznikem invalidity, tj. v době od 22. 1. 2010 do 21. 1. 2020, získal pouze 1 rok a 244 dnů pojištění. V

období dvaceti let před vznikem invalidity, tj. v době od 22. 1. 2000 do 21. 1. 2020, získal pouze 4 roky a 42 dnů pojištění. K žalobnímu bodu, který se týká nesouhlasu žalobce s tím, že žalovaná nepřihlédla k dalším okolnostem žalobcovy dlouhodobé registrace na úřadu práce z důvodu, že ÚP Plzeň mu nebyl schopen zprostředkovat zaměstnání, žalovaná sděluje, že pro takový postup neposkytuje zákon o důchodovém pojištění žádnou oporu. Invalidní důchod je nároková dávka, tzn., že kritériem pro její přiznání je splnění zákonem stanovených podmínek, a v žádném případě nemůže suplovat zabezpečení žalobce v jeho nepříznivé sociální situaci. Takové zabezpečení poskytují dávky systému pomoci v hmotné nouzi.

5. Žalobu soud neshledal důvodnou.
6. Žalobce v žalobě namítá, že žalovaná nepřihlédla k okolnostem jeho dlouhodobé registrace na Úřadu práce, a to z důvodu, že ÚP Plzeň nebyl schopen mu zprostředkovat zaměstnání.
7. Podle ust. § 5 odst. 2 písm. a) č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jsou pojištění při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastny dále osoby vedené v evidenci Úřadu práce České republiky - krajské pobočky (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) jako uchazeči o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a v rozsahu nejvýše 3 let též po dobu, po kterou jim tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáleží, s tím, že tato doba 3 let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod, *doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do ní započítává v rozsahu nejvýše 1 roku*, a nezapočítává se do ní jiná náhradní doba pojištění nebo doba pojištění, které se kryjí s dobou, po kterou je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání.
8. Dle ustanovení § 12 odst. 1 č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je náhradní dobou pojištění po 31. prosinci 1995 doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2.
9. Žalovaná v napadeném rozhodnutí k námitce žalobce správně poukázala na cit. ust. § 5 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., s tím, že „veškeré doby pojištění, vyměřovací základy i vyloučené doby účastníka řízení jsou uvedeny v osobním listu důchodového pojištění ze dne 9. 5. 2022, který je nedílnou součástí napadeného rozhodnutí. Jelikož ke dni vzniku invalidity byl účastník řízení starší 28 let, činí potřebná doba pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod podle § 40 odst. 1 písm. f) zákona č. 155/1995 Sb. 5 let. Podle § 40 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. se tato doba zjišťuje za období posledních 10 let před vznikem invalidity, tj. v případě účastníka řízení v období od 22. 1. 2010 do 21. 1. 2020. V tomto rozhodném období získal účastník řízení pouze 1 rok a 244 dnů pojištění. Podle § 40 odst. 2 věta druhá zákona č. 155/1995 Sb., se u pojištěnce staršího 38 let podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků, tj. v případě účastníka řízení v období od 22. 1. 2000 do 21. 1. 2020. V tomto rozhodném období získal účastník řízení pouze 4 roky a 42 dnů pojištění. Podle § 40 odst. 2 věta třetí zákona č. 155/1995 Sb., se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity. Ani v následujícím období však účastník řízení potřebnou dobu pojištění nezískal. Samotná skutečnost, že zdravotní stav účastníka řízení odpovídá invaliditě, nestačí k tomu, aby mu mohl být bez dalšího přiznán invalidní důchod. Systém důchodového pojištění v České republice je

vybudován na pojistném principu, proto se vyžaduje, aby osoba byla pro případ této sociální události předem pojištěna, a to alespoň po určitou dobu stanovenou zákonem o důchodovém pojištění. Účastník řízení dle dokladů, které má Česká správa sociálního zabezpečení k dispozici, potřebnou dobu pojištění ke vzniku nároku na invalidní důchod nesplnil.“

10. Odůvodnění napadeného rozhodnutí hodnotí soud jako dostatečně podrobné, přezkoumatelné, logické a správné. Soud k tomu pouze dodává, že z osobního listu důchodového zabezpečení žalobce ze dne 9. 5. 2022, který byl k žalobě předložen žalobcem a je také součástí napadeného rozhodnutí, jednoznačně vyplývá, že žalobci byla jako tzv. náhradní doba pojištění započtena doba evidence jako uchazeče o zaměstnání v rozsahu 69 dní v roce 2018, v roce 2019 v rozsahu 275 a v roce 2020 v rozsahu 21 dní, tj. celkem 365, tj. 1 rok. Dále je dle osobního listu také zohledněna doba, po kterou žalobce pobíral podporu v nezaměstnanosti. Proto soud dospěl k závěru, že žalovaná postupovala v souladu se shora cit. § 5 odst. 2 písm. a) č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a započtena do doby pojištění byla žalobci maximální doba evidence na úřadu práce, která dle zákona takto může být zohledněna.
11. Pokud žalobce nedosáhl kvůli nesplnění podmínky doby pojištění na invalidní důchod, nemůže mu být přiznán pouze na základě jeho tvrzení, že jeho situace je ekonomicky tíživá. Jak správně uvedla žalovaná ve vyjádření k žalobě, nárok na důchodové zabezpečení vzniká ze zákona při splnění podmínek, které nemůže správní orgán měnit, jde o tzv. nárokovou dávku. Obtížnou ekonomickou situaci žalobce musí řešit jiným způsobem, např. prostřednictvím dávek hmotné nouze.
12. Nad rámec hlavních důvodů rozhodnutí žalovaná v závěru svého rozhodnutí správně poučila žalobce o možnosti dobrovolného doplacení pojistného za chybějící dobu pojištění.
13. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
14. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nevznikly, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 31. ledna 2023

Mgr. Jana Komínková v.r.

samosoudkyně